

PREZYDENT MIASTA SIEDLCE

INFORMACJA NT. GIMNASTYKI KOREKCYJNO-KOMPENSACYJNEJ

*Opracowanie:
Wydział Edukacji
Urzędu Miasta Siedlce*

Zatwierdzam:

PREZYDENT MIASTA
Andrzej Sitnik

Siedlce, sierpień 2022 r.

I. Podstawy prawne

Profilaktyka wad postawy w szkole, niemal od zawsze prowadzona była przede wszystkim w formie gimnastyki korekcyjnej, realizowanej w ramach zajęć wychowania fizycznego jako jednego z podstawowych czynników wpływających na kształtowanie prawidłowej postawy i dobrego stanu zdrowia dzieci i młodzieży.

Choroby narządu ruchu stanowią narastający problem zdrowia publicznego. Z uwagi na powszechność jego występowania oraz możliwość zastosowania skutecznej profilaktyki konieczna jest wczesna interwencja. Okres szkolny jest najbardziej optymalny do przeprowadzenia działań prewencyjnych w tym zakresie, a dobór aktywności fizycznej powinien być adekwatny do rodzaju wady postawy.

Obecnie pomimo, że nie ma podstaw prawnych do wprowadzenia obowiązkowych zajęć z gimnastyki korekcyjnej w szkołach podstawowych, to istnieją jednak przesłanki prawne do organizowania i finansowania zajęć z korekcji wad postawy. Podstawę taką dają przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w *sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280).

Także rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.) określa i dostosowuje zajęcia wychowania fizycznego nie tylko do możliwości uczniów, ale również do ich potrzeb. Podobnie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 czerwca 2017 r. w *sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1322) stwarza możliwość, obok realizacji zajęć klasowo-lekcyjnych, zajęć do wyboru przez uczniów w różnych formach, między innymi zajęć rekreacyjno-zdrowotnych, umożliwiających aktywność fizyczną służącą zdrowiu.

Edukacja wczesnoszkolna, będąca łagodnym przejściem od wychowania przedszkolnego do edukacji prowadzonej w systemie przedmiotowym, realizowana jest w formie kształcenia zintegrowanego. Organizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego w klasach I-III szkoły podstawowej zakłada prowadzenie zajęć ruchowych, których łączny tygodniowy wymiar wynosi co najmniej trzy godziny. Sposób realizacji tych zajęć pozostaje w kompetencjach dyrektorów szkół, którzy ich prowadzenie mogą przydzielić:

- nauczycielowi wychowawcy posiadającemu przygotowanie do prowadzenia wszystkich zajęć objętych kształceniem zintegrowanym, w tym także zajęć wychowania fizycznego.
- nauczycielowi wychowania fizycznego z przygotowaniem metodycznym do prowadzenia zajęć z edukacji wczesnoszkolnej (w tym posiadającemu kwalifikacje w zakresie gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej).

Zajęcia wychowania fizycznego organizowane w szkołach, zapewniają nie tylko realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego, ale uwzględniają również potrzeby i oczekiwania uczniów i ich rodziców. Zatem w gestii dyrektorów szkół pozostanie decyzja, po ustaleniu potrzeb dzieci, uwzględnieniu warunków kadrowych i możliwości lokalowych, o włączeniu zajęć gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej w klasach I-III do szkolnych planów nauczania w danym roku szkolnym.

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne są rodzajem terapii pedagogicznej ukierunkowanej na korygowanie i kompensowanie zaburzeń psychoruchowych dziecka jako jednej ze szczególnie ważnych przyczyn niepowodzeń w przedszkolu lub szkole. Zajęcia dedykowane są głównie dzieciom, którym brak opanowania pewnych umiejętności utrudnia prawidłowy rozwój. Zajęcia mają za zadanie rozwijać oraz aktywizować funkcje osobowościowe i intelektualne dzieci, pomóc im w pełni uczestniczyć w procesie dydaktyczno-wychowawczym. Zajęcia są prowadzone przez nauczycieli mających specjalne przygotowanie w obrębie terapii pedagogicznej.

W czasie zajęć wykorzystywane są najnowsze metody wspomagania rozwoju psychofizycznego, poprawy efektywności przyswajania treści programowych, korygowania i kompensowania zaburzeń funkcji poznawczych. Specjaliści pomagają w zdobywaniu jednych z bardziej podstawowych umiejętności: naukę czytania, pisania, liczenia poprzez:

- ćwiczenie poprawy koncentracji uwagi na danej czynności, spostrzegawczości,
- ćwiczenie poprawy pamięci i logicznego myślenia,
- doskonalenie sprawności ruchowej,
- polepszanie funkcji wzrokowej wraz z funkcją orientacji przestrzennej,
- usprawnianie funkcji słuchowej,
- doskonalenie sprawności manualnej,
- kształtowanie umiejętności porównywania, segregowania i samokontroli,
- poprawę umiejętności czytania,
- usprawnianie integracji percepcyjno-motorycznej,
- doskonalenie umiejętności pisania,
- poprawę umiejętności liczenia wraz wykonywaniem średniej trudności działań matematycznych,
- ulepszanie umiejętności stosowania poprawnej ortografii.

Poniższe tabele przedstawiają: liczbę godzin gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej w roku szkolnym 2021/2022, tygodniowe plany realizacji zajęć gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej wraz z kwalifikacjami nauczycieli je realizujących, liczbę nauczycieli posiadających kwalifikacje do prowadzenia zajęć z gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej oraz informację o całorocznych zwolnieniach z zajęć wychowania fizycznego.

II. Zajęcia gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej realizowane w szkołach i placówkach

Tygodniowa liczba godzin gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej w roku szk. 2021/2022

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba godzin w poszczególnych klasach									
		0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	godz. razem
1	SP nr 8	1									1
2	SP nr 9		2	3	3						8
3	SP nr 10		2								2
	Razem	1	4	3	3						11

III. Tygodniowy plan realizacji zajęć gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej

SP nr 8	Zajęcia realizowane od godz. do godz.	Liczba grup	Liczba dzieci
wtorek	9.00-9.30	1	8
piątek	10.30-11.00	1	8

SP nr 9	Zajęcia realizowane od godz. do godz.	Liczba grup	Liczba dzieci
poniedziałek	8.50-9.35	1	9
wtorek	8.00-8.50	1	14
	11.45-12.30	1	13
	12.50-13.55	1	9
środa	8.00-8.50	1	17
czwartek	8.00-8.50	1	14
	12.50-13.35	1	13
piątek	8.00-8.50	1	12

SP nr 10	Zajęcia realizowane od godz. do godz.	Liczba grup	Liczba dzieci
wtorek	12.50-13.35	1 (w ramach indywidualnych zajęć rewalidacyjnych)	1
piątek	12.50-13.35	2 (co drugi tydzień 1 grupa)	25

IV. Nauczyciele realizujący gimnastykę korekcyjno-kompensacyjną

Nazwa szkoły	Imię i nazwisko nauczyciela	Posiadane kwalifikacje
Szkoła Podstawowa nr 8	Agata Kesling	Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna – studia podyplomowe
Szkoła Podstawowa nr 9	Aneta Dolińska	mgr wychowania fizycznego
	Joanna Nurzyńska	mgr wychowania fizycznego
	Małgorzata Talacha	mgr wychowania fizycznego
Szkoła Podstawowa nr 10	Paulina Gładkowska	mgr wychowania fizycznego
	Hanna Konasiuk	Kurs kwalifikacyjny gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej

Ponadto w Szkole Podstawowej nr 12 im. Kornela Makuszyńskiego w Siedlcach elementy gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej prowadzone są w ramach obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego. W Szkole Podstawowej nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Siedlcach realizowane są 3 godziny tygodniowo zajęć z gimnastyki korekcyjnej w klasie pierwszej dla 6 uczniów. W II Liceum Ogólnokształcącym im. św. Królowej Jadwigi w Siedlcach jest prowadzona gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna w wymiarze 2 godzin w ramach rewalidacji. W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Siedlcach zajęcia z gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej prowadzone są dwa razy w tygodniu dla jednej grupy łączonej z klas I, II, III liczącej 8 osób.

V. Liczba nauczycieli posiadających kwalifikacje do prowadzenia zajęć z gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej

Nazwa szkoły	Liczba nauczycieli
Szkoła Podstawowa nr 1	2
Szkoła Podstawowa nr 2	1
Szkoła Podstawowa nr 3 Oddziałami Integracyjnymi	6
Szkoła Podstawowa nr 4	2
Szkoła Podstawowa nr 5	3
Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 6	5
Szkoła Podstawowa nr 7	3
Szkoła Podstawowa nr 8	1
Szkoła Podstawowa nr 9	14
Szkoła Podstawowa nr 10	10
Szkoła Podstawowa nr 11	2
Szkoła Podstawowa nr 12	7
Razem	56

Liczba uczniów zwolnionych z zajęć wychowania fizycznego przez cały rok szkolny 2021/2022

Nazwa szkoły	Liczba uczniów zwolnionych z wf 2021/2022	Liczba uczniów w szkole	% zwolnionych do ogółu
Szkoła Podstawowa nr 1	1	364	0,27
Szkoła Podstawowa nr 2	3	340	0,9
Szkoła Podstawowa nr 3	7	605	1,16
Szkoła Podstawowa nr 4	4	604	0,66
Szkoła Podstawowa nr 5	1	845	0,1
Szkoła Podstawowa nr 6	5	505	0,99
Szkoła Podstawowa nr 7	3	600	0,5
Szkoła Podstawowa nr 8	1	732	0,13
Szkoła Podstawowa nr 9	6	799	0,75
Szkoła Podstawowa nr 10	8	673	1,1
Szkoła Podstawowa nr 11	2	639	0,3
Szkoła Podstawowa nr 12	2	578	0,35
Razem szkoły podstawowe	43	7284	0,57
I Liceum Ogólnokształcące	25	720	3,4
II Liceum Ogólnokształcące	35	793	4,41
IV Liceum Ogólnokształcące	31	463	7,0
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1	10	1323	0,75
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2	40	712	5,6
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3	64	1159	5,52

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4	21	531	3,95
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5	11	378	2,91
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 6	16	606	2,64
Razem szkoły ponadpodstawowe	253	6685	3,78
Liczba uczniów ogółem	296	13969	2,11

W roku szkolnym 2021/2022 z zajęć wychowania fizycznego zwolnionych jest 296 uczniów, co stanowi 2,11% ogółu. W szkołach podstawowych zwolnionych jest 43 uczniów (0,57%), natomiast w szkołach ponadpodstawowych zwolnionych jest 253 uczniów (3,78%).

W roku szkolnym 2020/2021 procent zwolnionych z zajęć wychowania fizycznego przez cały rok szkolny stanowił 2,12.

Zasady zwalniania uczniów z uczestnictwa w zajęciach wychowania fizycznego, wprowadzone zostały rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w *sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych* (Dz. U. poz. 843 ze zm).

Przepisy prawa w kwestii zwolnień z zajęć wychowania fizycznego przewidują dwa rozwiązania uwzględniające stan zdrowia ucznia:

1. możliwość zwolnienia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego. Podstawą do tego zwolnienia będzie opinia lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia ćwiczeń wskazująca, jakich ćwiczeń fizycznych – czy też – jakiego rodzaju ćwiczeń – uczeń nie może wykonywać oraz przez jaki okres.

W tym przypadku uczeń uczestniczy w zajęciach wychowania fizycznego z ograniczeniem wykonywania niektórych, wskazanych przez lekarza ćwiczeń fizycznych. Uczeń ten jest oceniany i klasyfikowany. Natomiast nauczyciel wychowania fizycznego ma obowiązek dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.

2. możliwość całkowitego zwolnienia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego. Zwolnienia dokonuje dyrektor szkoły na podstawie opinii lekarza o braku możliwości uczestniczenia ucznia w zajęciach wychowania fizycznego, przez okres wskazany w tej opinii. W tym przypadku uczeń nie uczęszcza na zajęcia wf-u i przez okres zwolnienia nie jest z nich oceniany.

Jeżeli okres zwolnienia z realizacji zajęć wychowania fizycznego uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, uczeń nie podlega klasyfikacji, natomiast w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

Przepisy umożliwiają uczestnictwo w zajęciach wychowania fizycznego tym uczniom, którzy mają ograniczenia w wykonywaniu określonych ćwiczeń, ale których stan zdrowia pozwala na udział w zajęciach. Ważne jest, aby dzieci, niezależnie od swoich możliwości uczestniczyły w zajęciach wychowania fizycznego, bo dzięki temu będą miały szansę na prawidłowy rozwój fizyczny.